

"איכות החיים העירונית"

21-22.2.2013

השתתפות אונ' ת"א, המחלקה לגיאוגרפיה וסביבת האדם וביה"ס לאדריכלות ע"ש עזריאלי עיריית תל אביב-יפו

אפריקה ישראל מגורים

יום חמישי 21.2.2013

בניין מקסיקו, אונ' ת"א

- 08:30 - 09:00 **התכנסות והרשמה מאוחרת**
- 09:00 - 10:30 **סבב מושבים מקבילים 1 - נושאים עיקריים:**
תפיסות בתכנון מתארי בראיה מחוזית - תוכניות מתאר ת"א, חולון + שתוף ציבור ככלי לשיפור איכות חיים + יצירת מרחב עירוני בר קיימא + הנוף כמנוף ליצירת איכות חיים + שימור והתחדשות בירושלים + יחסי עיר ותעשייה: פיתוח, תעסוקה ואיכות חיים + שתוף ציבור ודיוור בר השגה בת"א יפו
- 10:30 - 11:15 **חושב מליאה ראשון - איגוד המתכננים ותפקידו בקידום איכות חיים עירונית**
י"ר איגוד המתכננים בישראל, אדר' עדנה לרמן מנהלת מינהל התכנון, גב' בינת מילנר שוורץ
- פרסי האיגוד**
- אסיפה כללית של האיגוד**
- 11:15 - 11:45 **הפסקה וכיבוד קל**
- 11:45 - 13:00 **סבב מושבים מקבילים 2 - נושאים עיקריים:**
גישות תכנוניות וסוגיות בתכנון מתארי בערים: בת ים, בני ברק, אור יהודה + סדנא להדמיית עבודת הועדה המקומית בהנחיית מינהל התכנון + היבטי תחבורה ואיכות חיים עירונית + תת הקרקע וניצול משאבים בעיר + שכונה מדינה: מתווה לניתוח ותכנון סביבות מגורים + תכנון עירוני בבת ים + מושב לזכרו של עמירם דרמן.
- 13:00 - 14:30 **סבב מושבים מקבילים 3 - נושאים עיקריים:**
תכנון מתארי בראיה מקומית - פנל מהנדסי ערים ת"א, חולון, בת-ים, בני-ברק, אור יהודה, בהנחיית מתכנתת מחוז ת"א + נכס ונוף תרבות- דילמות

14:30 - 15:30 **הפסקת צהריים (חופשי בקמפוס)**

אולם סמולרש, אונ' ת"א

- 15:30 - 16:00 **פתיחת מושב המליאה - ברכות:**
נציג אוניברסיטת תל-אביב יו"ר איגוד המתכננים, אדר' עדנה לרמן יו"ר ועדת הכנס, ד"ר רחל קטושבסקי
- 16:00 - 16:45 **הוצאת אורח מחו"ל:**
American Cities: The Ongoing Search for Urbanity
Dr. Brent D. Ryan, Urban Studies and Planning Department, Massachusetts Institute of Technology
- 16:45 - 17:15 **הפסקה וכיבוד קל, שיח פתוח על עירוניות משגשגת**
- 17:15 - 18:45 **פנל ראשי ערים בהנחיית אופיר פינס ובהשתתפות:**
מר רון חולדאי, מר מוטי ששון, מר יעקב אשר, גב' נעמי צור, מר ראמו ג'ראייסי, מר חיים ביבס, מר דב צור
- 18:45 - 19:15 **יוזמה להקמת "פורום לעירוניות משגשגת"**
ד"ר אמילי סילברמן
- סיכום סדנא "עירוניות, מיתוסים וכוונוי חשיבה חדשים"**
ד"ר עלי חתוקה
- 19:15 - 20:00 **הוצאת אורח מחו"ל:**
A Glimpse of the Planning in China since 1980's
Prof. Wang Jun, Tongji University, Shanghai

יום שישי 22.2.2013 - סיורים בערי המטרופולין

1. סיור עיריית בת ים:

"הצד האחורי של הרחוב העירוני"

מדריכים: גורי נדלר, ס. מהנדס העיר ודפנה לוי, מנהלת המחלקה לתכנון אסטרגי

האזור המסחרי המרכזי של בת-ים, המכונה "המצבה", על הרחובות היוצאים ממנו, מציע מרחב עירוני תוסס.

בשוליים של מרכז זה, בתוך המבנים או ברווחים ביניהם, מתקיימים הצדדים האחוריים של הרחובות. חלקם פינוח חמד, חלקם פסגים וחצרות ריקים ועזובים.

המתחם כולו מיועד להתחדשות עירונית, ומעלה סוגיות שונות הנוגעות לתכנון רחוב, צורות בינוי, עירוב שימושיים ומרחבים ציבוריים.

הסיור יציע מבט כפול ברחובות ויעלה לדיון את הסוגיות השונות הנוגעות לחיים החברתיים של המקומות העירוניים.

2. סיור החברה להגנת הטבע: "הרצועה המטרופולינית הירוקה הצפונית של מחוז תל אביב"

מדריכה: יעל זילברשטיין, מתכנתת סביבתית בקהילת תל אביב-יפו והסניבה של החברה להגנת הטבע

"הרצועה המטרופולינית הירוקה הצפונית" נמצאת בצפון תל אביב ובדרום רמת השרון ומוגדרת בתכנית המתאר המחוזית של תל אביב כפארק נופש מטרופוליני. כיום האזור מהווה שטח פתוח ורציף הכולל בחובו אתרי וערכי טבע רבים. באזור מתוכננות להבנות אלפי יחידות דיור במסגרת תכנית רצועת הנופש ותכנית דרום גלילות. בסיור נבקר בשטחים הפתוחים צפונית לרמת אביב ג' ונכיר את התכנון העירוני העתידי לאזור, נעסוק בסוגיות חיבור הפארק למרקמים עירוניים עתידיים וקיימים ובהשפעתו על איכות החיים העירונית. מנחת הסיור, יעל זילברשטיין, מתכנתת סביבתית בקהילת תל אביב-יפו והסניבה של החברה להגנת הטבע, מלווה, כנציגת ארגוני הסניבה, את תכנית הפיתוח והמסמכים הסביבתיים באזור.

3. סיור עיריית רמת גן: "מתחם הבורסה"

מדריכים: חיים כהן, מהנדס העיר וסיגל חורש, ס. מהנדס העיר לענייני ועדה מקומית

סיור רגלי במתחם הבורסה אשר יכלול תצפיות יחודיות מהמנחת על גג בניין "שער העיר" ומקומה עליונה במגדלי "גינדי הייסט".

במסגרת הסיור יוצגו דילמות תכנוניות הנוגעות לאזור: מבנים לשימור, שדרוג הקיים, ערוב שימושים, תעסוקה ותחבורה ועוד.

4. סיור עיריית תל אביב-יפו:

"פארק החורשות-פארק ייחודי בלב שכונות דרום תל אביב"

מדריך: דניאל בראון, מתכנן נוף ומתכנן ערים, היחידה לתכנון אסטרגי, מינהל ההנדסה, עיריית תל אביב יפו

המתחם הגדול שבין הרחובות קיבוץ גלויות, בן צבי, הרצל ושכונת קרית שלום היווה במשך שנים 'חצר אחורית' מזנחת, שבה התרכזו פעילויות שליליות.

המקום עשיר במורשת אקולוגית, נופית ותרבותית, ובכלל זה שרידי בית קברות יהודי מתקופת המשנה, כפר של פלאחים מן הנילוס, נוף פרדסים, בריכות השקיה וביארות שאיפיינו את העורף החקלאי של יפו, רכס כורכר אופייני למישור החוף, חורשות אלונים וגני הטבע ההיסטוריים של אוניברסיטת תל אביב. כל אלה משמשים חומר גלם לתכנונו של פארק אקולוגי-תרבותי ייחודי, העתיד להשתרע על פני כ-250 דונם ולהוות מנוף להתחדשות שכונת דרום העיר.

שלב ראשון של הפארק נמצא בהקמה בימים אלה.

הסיור יעסוק בהכרת המתחם המיועד לפארק ופעולות הפיתוח בשטח.

במתחם מתקיימות עבודות פיתוח והוא אינו פתוח עדיין לקהל הרחב. הסיור הוא הזדמנות ייחודית להציץ ולהתרשם מן הפארק הנמצא בעיצומו של פיתוח.

5. סיור עיריית תל אביב-יפו:

"שרונה - מתחם הסטורי מתחדש"

מדריך: שי בוכמן, אדריכל בצוות תכנון מרכז, אגף תכנון העיר, עיריית תל אביב יפו

סיפורם הייחודי והמרתק של הטמפלרים בארץ ישראל נפרש על פני 80 שנה, ואילו סיפורה של שרונה מספר את סיפורה של ארץ ישראל והמדינה כבר 140 שנה. מהתקופה העות'מאנית דרך תקופת המנדט הבריטי, תקופת הקמת המדינה, עת הפכה ל"קריה" המוכרת לכולם, וכיום, כשהמושבה לובשת פנים ישנות חדשות בדמותו של מרחב ציבורי פתוח השומר על צבינה מחד, ותחום במגדלים רבי קומות לשימושים מגוונים מאידך.

מתחם שרונה מהווה דוגמא להתחדשות עירונית הכוללת מרחב ציבורי מפותח, שימור מבנים, צמחים ועצים, פיתוח מסיבי של מרכז תעסוקה חדש והפיכת מרקם היסטורי מנותק וסגור שלא מצצה את הפוטנציאל הגלום בו לכדי מתחם עירוני חי ותוסס, המערב שימושים שונים ומחבר את המושבה המתחדשת למרקם העירוני הסובב.

הסיור יכלול תצפית מאחד ממגדלי המגורים הנבנים בימים אלו, ביקור במבנה/מבנים לשימור הנמצאים בשיקום. ייתן הסבר על הפרוייקט ע"י אדריכל התכנית המקורית קלמן כ"ץ שיפרוס את מלוא היריעה התכנונית מבחינה היסטורית. יש לציין שהמתחם כולו עדיין סגור לקהל והסיור יאפשר הצצה והתרשמות מן האזור המיוחד הזה.

6. סיור עיריית תל אביב-יפו:

"מתחם נגה וצפון יפו - בין שימור לפיתוח"

מדריך: אביעד מור, אדריכל בצוות תכנון יפו והדרום, אגף תכנון העיר, עיריית תל-אביב-יפו

סיור שוטטות בצפונה של יפו תוך נסיון לחוות את התמורות שחלו בשנים האחרונות, במרקם הפיזי והאנושי.

הסיור יציע ראייה ביקורתית תוך הצפת השאלות וההתלבטויות איתן מתמודד צוות התכנון בעבודתו היומיומית, כדוגמת נושאים של שימור מול פיתוח, התמודדות עם עליית ערכי הקרקע בעקבות השימור המחמיר, כניסת אוכלוסיות חדשות וההשפעות על הקהילה, ודילמות שונות בפיתוח המרחב הציבורי.

7. סיור עיריית תל אביב-יפו: סיור אופנים

מדריך: גידו סגל, אדריכל ביחידה לתכנון אסטרגי, עיריית תל-אביב-יפו.

מטרת פרויקט האופניים של עיריית תל-אביב-יפו הוא לעודד את השימוש באופניים ככלי תחבורה בעיר. העירייה מקדמת את הפרוייקט בשני מישורים: הראשון הוא בניית תשתיות לתנועת אופניים ומתקני חנייה והשני הוא עריכת מסע הסברה וחינוך.

בסיור נערוך הכרות עם הסוגים השונים של תשתיות לתנועת אופניים: איזורי מיתון תנועה, נתיבים ושבילים לאופניים. ניתן הסבר על הרקע להחלטות שהתקבלו על תשתיות אלה: התוואי, מידת ההפרדה בין האופניים לכלי הרכב ולהולכי הרגל, השימוש בחומרים שונים לסלילה וריצוף וכד'.

הסיור יצא ממרכז החתירה ויעבור בין היתר בנמל תל-אביב, חוף הים, רחוב אבן גבירול, שדרות בו גוריון והרחובות בלוק ופינקס. הסיור יסתיים במרכז החתירה.